

แผนปฏิบัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดชัยภูมิสะอาด”

ระยะเวลา ๑ ปี (ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐)

โดย

องค์การบริหารส่วนตำบลสามสวน

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

ด้วยคณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ลงมติเห็นด้วยกับแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงมหาดไทยจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศระยะสั้น (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๐) และนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้กล่าวในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ซึ่งเผยแพร่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยอย่างเป็นรูปธรรม และได้เร่งรัดมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยบูรณาการร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการจัดทำแผนปฏิบัติการ “ประเทศไทยไร้ขยะ” ตามแนวทาง “ประชารัฐ” ระยะ ๑ ปี โดยใช้หลักการ ๓Rs คือ การใช้ น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ โดยมีเป้าหมายเพื่อลดประมาณการเกิดขยะมูลฝอยในภาพรวมของประเทศ ลดลงร้อยละ ๕ เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณขยะมูลฝอยในปี พ.ศ. ๒๕๕๙

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า ตำบลสามสวนมีประชากรทั้งหมด ๑๐,๗๘๙ คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๒,๘๕๖ ครัวเรือน ๑๘ หมู่บ้าน มีปริมาณขยะ ๓,๒๐๐ ตันต่อปี ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลสามสวนสามารถกำจัดขยะได้ ๒,๐๐๐ ตันต่อปี ส่วนที่เหลือไม่สามารถกำจัดได้ จึงส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ อาทิเช่น การจัดการขยะไม่ถูกหลักสุขาภิบาล ขยะตกค้างสะสม เกิดมลพิษทางด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ องค์การบริหารส่วนตำบลสามสวนได้มีนโยบายที่จะจัดซื้อเตาเผาขยะ เพื่อใช้ในการกำจัดขยะได้ครบทั้ง ๑๘ หมู่บ้านและ การจัดทำโครงการคัดแยกขยะตำบลสามสวน

๑.๒ วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปบริหารจัดการขยะมูลฝอยจังหวัดห้วยซัยภูมิ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกหลักวิชาการ และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๑.๓ เป้าหมาย

๑.๓.๑ ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เข้าสู่ระบบการกำจัดที่ปลายทางลดลงร้อยละ ๕ เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณขยะมูลฝอยในปี พ.ศ. ๒๕๕๙

๑.๓.๒ ร้อยละ ๑๐๐ ของส่วนราชการ สถานศึกษา ศาสนาสถาน ภาคเอกชน และสถานประกอบการจัดกิจกรรมการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยหรือการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์

๑.๓.๓ ร้อยละ ๔๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่สามารถเป็นต้นแบบการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย

๑.๓.๔ ร้อยละ ๑๐๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชน มีการจัดตั้ง “จุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน”

๑.๓.๕ กากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย ร้อยละ ๔๐ และมูลฝอยติดเชื้อ ร้อยละ ๘๕ ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้น

๑.๔ คำนิยามและความหมาย

มูลฝอย หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะใส่อาหารเก่า มูลสัตว์ หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น (พระราชบัญญัติการสาธารณสุข, ๒๕๓๕)

ขยะมูลฝอย (Solid waste) คือ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหารเก่า มูลสัตว์ ซากสัตว์หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น และหมายความรวมถึง มูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือครัวเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช้แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะ และคุณสมบัติ ที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือ มูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น แต่จะไม่รวมถึงซากหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้ หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการโดยขยะที่ย่อยสลายนี้ เป็นขยะที่พบมากที่สุด คือ พบมากถึง 64% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, 2548)

ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือ มูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่องเครื่องดื่มแบบ UHT กระป๋องเครื่องดื่ม เศษโลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์ เป็นต้น สำหรับขยะรีไซเคิลนี้ เป็นขยะที่พบมากเป็นอันดับที่สองในกองขยะ กล่าวคือ พบประมาณ ร้อยละ ๓๐ ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะอันตราย (Hazardous waste) หรือ มูลฝอยอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่างๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุที่กัดกร่อน วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าวัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุที่กัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืชกระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น ขยะอันตรายนี้ เป็นขยะที่มักจะพบได้น้อยที่สุด กล่าวคือ พบประมาณเพียง ร้อยละ ๓ ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

ขยะทั่วไป (General waste) มูลฝอยทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อยสลายขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเปื้อนเศษอาหาร โฟมเปื้อนอาหาร ฟอล์ยเปื้อนอาหาร เป็นต้น สำหรับขยะทั่วไปนี้ เป็นขยะที่มีปริมาณใกล้เคียงกับขยะอันตราย กล่าวคือ จะพบประมาณ ร้อยละ ๓ ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๔๘)

มูลฝอยติดเชื้อ หมายความว่า มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณหรือมีความเข้มข้น ซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้ว สามารถทำให้เกิดโรคได้ (กฎกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ, ๒๕๔๘)

กรณีมูลฝอยดังต่อไปนี้ ที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การให้
ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์ รวมทั้งในการศึกษาวิจัยเรื่อง
ดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ

(๑) ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัดการตรวจชันสูตรศพ หรือซากสัตว์ และ
การใช้สัตว์ทดลอง

(๒) วัสดุของมีคม เช่น เข็ม ไขมี กระบอกฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทาด้วยแก้ว สไลด์ และกระจกปิด
สไลด์

(๓) วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือดสารน้ำ
จากร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทาจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สาลี ผ้าก๊อซ ผ้าต่างๆ และท่อยาง

(๔) มูลฝอยทุกชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลพื้นฐานของตำบลสามสวน

๒.๑ ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด

๑. ที่ตั้งและขนาด

องค์การบริหารส่วนตำบลสามสวนได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2539 ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	จดกับตำบลนาเพียง	อำเภอชุมแพ	จังหวัดขอนแก่น
ทิศใต้	จดกับตำบลบ้านเพชร	อำเภอภูเขียว	จังหวัดชัยภูมิ
ทิศตะวันออก	จดกับตำบลบ้านแท่น	อำเภอบ้านแท่น	จังหวัดชัยภูมิ
ทิศตะวันตก	จดกับตำบลกุตุยม	อำเภอภูเขียว	จังหวัดชัยภูมิ

ตำบลสามสวน มีเนื้อที่ประมาณ 85 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 53,193 ไร่ โดยแยกได้ดังนี้

พื้นที่ทางการเกษตร	29,551	ไร่
พื้นที่ป่าชุมชน	12,605	ไร่
พื้นที่อยู่อาศัย	11,037	ไร่

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

ตำบลสามสวนมีสภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นที่ราบสูงทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ลาดเอียงลงทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ มีลำน้ำพรม ลำน้ำเชิญไหลผ่านระหว่างหมู่บ้านโนนข่า บ้านสามสวนเหนือบ้านป่าเสี้ยว และบ้านหินลาด ทิศตะวันตกมีภูเขา ภูเขาเป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างอำเภอบ้านแท่น กับอำเภอภูเขียว พื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ทำนาเกือบ 60% นอกนั้นเป็นพื้นที่ทำไร่พื้นที่ป่าและพื้นที่สาธารณประโยชน์

๓. พื้นที่ด้านการเกษตร

พื้นที่ที่ทำการเกษตรมีจำนวน 29,551 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา 20,118 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 68% พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน 6,526 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 22 พื้นที่ปลูกไม้ผลและอื่นๆ 2,907 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10 และมีพื้นที่บางส่วนปลูกพืชหลังฤดูทำนา เช่น ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ถั่วเขียว แตงโม

๔. ลักษณะภูมิอากาศ

องค์การบริหารส่วนตำบลสามสวนอยู่ในภูมิอากาศมรสุม เขตร้อนมี 3 ฤดู คือ

ฤดูร้อน เริ่มประมาณเดือนมีนาคม ถึงต้นเดือนพฤษภาคม โดยในเดือนเมษายนจะร้อนที่สุด

ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนมิถุนายน ถึงเดือนตุลาคม ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี ประมาณ 1,066 มิลลิเมตร โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และพายุดีเปรสชัน

ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่าน ฤดูหนาวอากาศหนาวแต่ไม่หนาวจัด สภาพอากาศโดยทั่วไป มีอากาศหนาวจัดในฤดูหนาว ร้อนจัดในฤดูร้อน มีระยะช่วงฤดูฝนสลับกับอากาศแห้งแล้งแตกต่างกันชัดเจน

๕. ประชากร

ประชากร ทั้งสิ้น 10,753 คนแยกเป็น

- ชาย 5,350 คน
- หญิง 5,403 คน

คนพิการ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสามสวนมีจำนวนทั้งสิ้น 1,809 คน

- ชาย 787 คน
- หญิง 1,022 คน

จดทะเบียนคนพิการแล้ว 293 คน และยังไม่ได้จดทะเบียนคนพิการ - คน

จำนวนประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสามสวน

หมู่ที่	ประชากร		รวม	จำนวนครัวเรือน
	ชาย	หญิง		
หมู่ที่ 1	294	304	598	177
หมู่ที่ 2	384	363	747	163
หมู่ที่ 3	358	361	719	202
หมู่ที่ 4	371	413	784	246
หมู่ที่ 5	374	356	730	167
หมู่ที่ 6	330	343	673	185
หมู่ที่ 7	92	98	190	58
หมู่ที่ 8	205	193	398	101
หมู่ที่ 9	339	353	692	188
หมู่ที่ 10	277	292	569	166
หมู่ที่ 11	337	349	686	173
หมู่ที่ 12	75	66	141	42
หมู่ที่ 13	428	433	861	189
หมู่ที่ 14	304	332	636	204
หมู่ที่ 15	315	322	637	153
หมู่ที่ 16	237	256	493	128
หมู่ที่ 17	300	251	551	151
หมู่ที่ 18	330	318	648	163
รวม	5,350	5,403	10,753	2,856

สำรวจ ณ เดือน มกราคม พ.ศ. 2559

๒.๒ สถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชน ของเสียอันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ

๑. ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น

จากการสำรวจข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยของตำบลสามสวนมีปริมาณขยะมูลฝอย ๖ ตันต่อวัน หรือ ๓,๒๐๐ ตันต่อปี กำจัดได้ประมาณ ๒,๐๐๐ ตันต่อปี มีวิธีกำจัดขยะโดยการเทกองและฝังกลบ จำนวน ๑ แห่ง โดยเป็นพื้นที่สาธารณะประโยชน์ของบ้านสามสวนใต้ หมู่ที่ ๙ ส่วนชุมชนที่ไม่ได้ออกบริการเก็บขยะมูลฝอยจะจัดการขยะมูลฝอยเอง

๒. การเก็บรวบรวม ขนส่ง และกำจัดขยะมูลฝอย

องค์การบริหารส่วนตำบลสามสวน โดยได้มีการออกบริการเก็บขยะมูลฝอยในชุมชน จำนวน ๖ หมู่บ้าน และไม่มีบริการเก็บขยะมูลฝอยชุมชน จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน

ส่วนที่ ๓

ยุทธศาสตร์การจัดการขยะมูลฝอยของตำบลสามสวน

๓.๑ วิสัยทัศน์

สามสวนสะอาด ปราศจากขยะ กำจัดอย่างถูกวิธี

๓.๒ เป้าประสงค์

๑. วางระบบกำจัดขยะอย่างถูกหลักวิชาการ
๒. ชุมชนมีการจัดการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง
๓. มีกลไกความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย
๔. องค์กรเครือข่ายภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

๓.๓ เป้าหมาย

๑. สามารถกำจัดขยะมูลฝอยครบทั้ง ๑๘ หมู่บ้าน
๒. ภายในปี ๒๕๖๐ หมู่บ้านทั้ง ๑๘ หมู่บ้านสามารถคัดแยกขยะที่ต้นทางได้อย่างถูกหลักวิชาการ

๓.๔ พื้นที่ดำเนินการ

หมู่บ้านจำนวน ๑๘ หมู่บ้านในเขตพื้นที่ตำบลสามสวน

๓.๕ กฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง/ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ

๑) Roadmap การบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายฉบับผ่านความเห็นชอบจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗

๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดระบบบริหารการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๗

๑. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๓๕ - ๓๖ ว่าด้วยเรื่องแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๓๗ - ๔๑ ว่าด้วยเรื่องแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

มาตรา ๔๒ - ๔๕ ว่าด้วยเรื่องเขตอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๕๕ - ๕๘ ว่าด้วยมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

มาตรา ๕๙ - ๖๐ ว่าด้วยเรื่องแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ

มาตรา ๘๘ - ๙๓ ว่าด้วยเรื่องค่าบริการและค่าปรับในเขตควบคุมมลพิษที่มีการก่อสร้างและดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการโดยเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น และเงินกองทุน

๒. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง

(๑๘) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย

มาตรา ๑๗ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง

(๑๑) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม

(๑๒) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ

๓. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

หมวดที่ ๓ การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

มาตรา ๑๘ การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ราชการส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่นหรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามมาตรา ๑๙ ก็ได้

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการเว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

มาตรา ๒๐ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาด และการจัดระเบียบในการเก็บขนและกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นดังต่อไปนี้

- (๑) ห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่หรือทางสาธารณะซึ่งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย นอกจากในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้
- (๒) กำหนดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามที่หรือทางสาธารณะและสถานที่เอกชน
- (๓) กำหนดวิธีการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยหรือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใดๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสัญลักษณ์ตามสภาพหรือลักษณะการใช้อาคารหรือสถานที่นั้น
- (๔) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่นในการเก็บและขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยไม่เกินอัตราตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ ปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดอัตราค่าบริการขั้นสูงตามลักษณะการให้บริการที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ จะพึงเก็บได้

(๖) กำหนดการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อถูกต้องด้วยสุขลักษณะ

๔) พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.๒๕๓๕

หมวดที่ ๔ การควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษ หรือสิ่งใดๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๑๓ การกำจัดขยะ สิ่งปฏิกูล และวัสดุที่ไม่ใช้

(๑) ต้องรักษาโรงงานให้สะอาดปราศจากขยะและสิ่งปฏิกูลอยู่เสมอ และจัดให้มีที่รองรับ หรือ ที่กำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลตามความจำเป็นและเหมาะสม

(๒) ต้องแยกเก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ซึ่งมีวัตถุมีพิษปนอยู่ด้วย หรือสำลีผ้า หรือเศษด้ายที่เป็นวัตถุไวไฟ ไว้ในที่รองรับต่างหากที่เหมาะสมและมีฝาปิดมิดชิด และต้องจัดให้มีการกำจัดสิ่งดังกล่าว โดยเฉพาะด้วยวิธีการที่ปลอดภัยและไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ

(๓) ผู้ประกอบกิจการโรงงานที่มีสิ่งปฏิกูล หรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ต้องดำเนินการเกี่ยวกับการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ดังต่อไปนี้

(ก) ห้ามมิให้นำสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ออกนอกบริเวณโรงงาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรมมอบหมายให้นำออกไปเพื่อการทำลายฤทธิ์กำจัด ทิ้ง หรือฝังด้วยวิธีการและสถานที่ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(ข) ต้องแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับชนิด ปริมาณ ลักษณะคุณสมบัติและสถานที่เก็บ สิ่งปฏิกูล หรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วนั้นๆ พร้อมทั้งวิธีการเก็บทำลายฤทธิ์ กำจัด ทิ้ง ฝัง เคลื่อนย้ายและการขนส่ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๕) พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗

ส่วนที่ ๒ อำนาจหน้าที่ของสภาตำบล

มาตรา ๒๓ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย สภาตำบลอาจดำเนินการภายในตำบล ดังต่อไปนี้

(๓) จัดให้มีและรักษาทางระบายน้ำ และรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

ส่วนที่ ๓ อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

(๒) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้ง กำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

๘) พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๐

หมวดที่ ๔ อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๔๕ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๗) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

หมวด ๓ การห้ามทิ้งสิ่งปฏิกูลมูลฝอยในที่สาธารณะและสถานสาธารณะ

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะลงในที่สาธารณะหรือสถานสาธารณะซึ่งมิใช่สถานที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้จัดไว้เพื่อการนั้น

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใด เท ปล่อยหรือระบายอุจจาระหรือปัสสาวะจากอาคารหรือยานพาหนะลงในทางน้ำ

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใด

(๑) บ้วนหรือถ่มน้ำลาย เสมหะ บ้วนน้ำหมาก สั่งน้ำมูก เทหรือทิ้งสิ่งใด ๆ ลงบนถนนหรือบนพื้นรถหรือพื้นเรือโดยสาร

(๒) ทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในสถานสาธารณะนอกภาชนะหรือที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้จัดไว้

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใด

(๑) ทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยลงบนที่สาธารณะ

(๒) ปล่อยปละละเลยให้มีสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในที่ดินของตนในสภาพที่ประชาชนอาจเห็นได้จากที่สาธารณะ

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ใดเทหรือทิ้งสิ่งปฏิกูล มูลฝอย น้ำโสโครกหรือสิ่งอื่นใดลงบนถนนหรือในทางน้ำ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือหรืออาคารประเภทเรือนแพซึ่งจอดหรืออยู่ในท้องที่ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นยังไม่ได้จัดสวมสาธารณะหรือภาชนะสำหรับทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้ผู้ใดเทหรือระบายอุจจาระหรือปัสสาวะจากอาคารหรือยานพาหนะลงในที่สาธารณะหรือในสถานสาธารณะ

ส่วนที่ ๔

แผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดชัยภูมิ

๔.๑ แผนงาน

แผนงานระยะเร่งด่วน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การคัดแยกขยะต้นทางให้ถูกหลักวิชาการ

- ๑) ดำเนินการอบรมให้ความรู้ในการคัดแยกขยะ ทั้ง ๑๘ หมู่บ้าน
- ๒) จัดประกวดหมู่บ้านคัดแยกขยะ หมู่บ้านน่าอยู่น่ามอง สะอาดปลอดภัย ไร้ขยะ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การกำจัดขยะที่เหลือจากการคัดแยกอย่างถูกหลักวิชาการ

- ๑) โครงการจัดซื้อเตาเผาขยะ
- ๒) โครงการก่อสร้างเตาเผาขยะ
- ๓) ร่วมกับประชาารัฐจัดกิจกรรมการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยหรือนำขยะมูลฝอยไปใช้

ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การสร้างจิตสำนึก สร้างวินัย ในการกำจัดขยะอย่างถูกวิธี

- ๑) โครงการอบรมการคัดแยกขยะต้นทาง 3 Rs
- ๒) โครงการเยาวชนรักษ์สิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การบังคับใช้กฎหมาย และสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

- ๑) ออกข้อกำหนดเขตพื้นที่ห้ามเทกองขยะมูลฝอย
- ๒) สนับสนุน/ผลักดันการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยทั่วไป ขยะ

อินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ของเสียอันตราย

แผนงานระยะยาว

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : จัดการขยะสะสมให้ถูกหลักวิชาการ

- ๑) ปรับปรุงบ่อขยะ และปรับปรุงภูมิทัศน์สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเก่า

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมูลฝอยชุมชน และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อ และของเสียอันตราย

- ๑) มีจุดรวบรวมขยะของเสียอันตราย ทุกหมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่
- ๒) ส่งเสริมให้หมู่บ้าน/ชุมชน เป็นต้นแบบการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย
- ๓) ร่วมกับประชาารัฐจัดกิจกรรมการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยหรือนำขยะมูลฝอยไปใช้

ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : สร้างมาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

- ๑) ออกข้อกำหนดเขตพื้นที่ห้ามเทกองขยะมูลฝอย
- ๒) สนับสนุน/ผลักดันการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยทั่วไป ขยะอินทรีย์

ขยะรีไซเคิล ของเสียอันตราย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การบังคับใช้กฎหมาย และสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

- ๑) โครงการรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟม
- ๒) สนับสนุนชุมชนต้นแบบในการจัดการขยะชุมชน และของเสียอันตราย
- ๓) โครงการจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียน
- ๔) โครงการจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิลในชุมชน

รายละเอียดแผนปฏิบัติการขยะ อบต.สามสวน ปีงบประมาณ 2560

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	งบประมาณ	ตัวชี้วัด (KPI)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
1	โครงการคัดแยกขยะ	เพื่อลดปริมาณขยะที่เข้าสู่ ระบบการกำจัดให้น้อยลง	18 หมู่บ้าน	100,000	ปริมาณขยะลดลง 40%	ปริมาณขยะต้นทางลด น้อยลง	อบต.สามสวน
2	โครงการจัดซื้อถังขยะ	เพื่อให้มีที่รองรับขยะที่เหลือ จากการคัดแยกแล้ว	12 หมู่บ้าน	100,000	มีถังขยะครบ 100% ของ หมู่บ้าน	มีถังขยะเพิ่มขึ้นอีก 700 ถัง	อบต.สามสวน
3	โครงการก่อสร้างอาคาร เตาเผาขยะ	เพื่อให้มีอาคารคัดแยกขยะ และที่ตั้งเตาเผาขยะ	1 แห่ง	800,000	กำจัดขยะได้ 100 %	ไม่มีขยะตกค้าง	อบต.สามสวน
4	โครงการจัดซื้อเตาเผา ขยะ	เพื่อเป็นการกำจัดขยะได้ อย่างถูกหลักวิชาการ	1 เตา	3,000,000	กำจัดขยะได้ 100 %	ไม่มีขยะตกค้าง	อบต.สามสวน